

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	August 2022 – maj 2023
Institution	Rybners Gymnasium
Uddannelse	HTX
Fag og niveau	Samfundsfag B
Lærer(e)	Flemming Vester Laursen
Hold	Valghold

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Stormagtsrivalisering og globalisering
Titel 2	Folketingsvalg 2022
Titel 3	Migration og integration
Titel 4	Kriminalitet DK vs USA
Titel 5	Energikrise, økonomi og bæredygtighed
Titel 6	Opsamling - repetition

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1 / Tema 1	Stormagtsrivalisering og globalisering
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p><i>Politiske systemer i Danmark og EU</i> - Det politiske og administrative system i DK, Faglig oversigt FVL (pdf) - Det politiske og administrative system i EU, Faglig oversigt FVL (pdf)</p> <p><i>Magtbegreber og demokratiopfattelser</i> Samfunds-fag B, System (ibog) https://samfunds-fagb.systeme.dk/?id=135 (Kap. 6. Magt og demokrati. Læs afsnit om Demokrati, Demokrati som statsform og livsform, Magt, Magtopfattelser)</p> <p><i>Politiske beslutningsprocesser</i> SamfNU B, System (ibog) https://samfnub.systeme.dk/?id=132 (Kap. 4. Politiske beslutningsprocesser)</p> <p><i>Det politiske system i USA</i> Samfunds-fag B, System (ibog) https://samfunds-fagb.systeme.dk/?id=138 (Kap. 9. Kultur og politik i USA. Læs afsnit om Den demokratiske drøm - USA som nation samt Det politiske system i USA)</p> <p><i>Introduktion til international politik</i> Global politik, Columbus (ibog) https://globalpolitik.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=130 (Kap. 1. Introduktion: En verden i opbrud. Dog minus afsnit 1.3 og 1.4)</p> <p><i>Kinas politiske system</i> Kina - en ny supermagt? System (ibog) https://kinasupermagt.systeme.dk/?id=1 (Kap. 2. Kinas politiske system. Dog minus afsnit 2.3)</p> <p><i>Globalisering og konkurrenceevne</i> Samfunds-fag C, System (ibog) https://samfunds-fag-c.systeme.dk/?id=1416 (Kap. 19. Globalisering)</p> <p>Samfunds-fag B, System (ibog) https://samfunds-fagb.systeme.dk/?id=201 (Kap. 8. Danmarks økonomi i et internationalt perspektiv: Læs afsnit om Økonomisk globalisering, Det økonomiske samarbejde i EU, Danmark og international handel)</p> <p>Globale tider, efter 1973 (Aarhus Universitet, 2020) https://danmarkshistorien.dk/perioder/globale-tider-efter-1973 (8:00)</p>

Supplerende stof:

Fokus på stormagten USA

Avistid med Martin Krasnik, Weekendavisens podcastserie

<https://omny.fm/shows/weekendavisen-avistid/usa-er-ved-at-g-under>

12. August 2022: USA er ved at gå under (34:52)

Fokus på stormagten Rusland

Nyheder fra Københavns Universitet

16. Marts 2022: Krigen i Ukraine er en logisk følge af Putins ideologiske kamp mod Vesten (Mikhail Suslov - nyheder.ku.dk)

[Krigen i Ukraine er en logisk følge af Putins ideologiske kamp mod Vesten – Københavns Universitet \(ku.dk\)](#)

Artikler fra Videnskab.dk

01. Marts 2022: Russiske forskere protesterer: "Rusland og Ukraine har altid været brødre og søstre" (Anne Ringgaard - videnskab.dk)

<https://videnskab.dk/kultur-samfund/russiske-forskere-protesterer-rusland-og-ukraine-har-altid-vaeret-broedre-og-soestre>

24. Februar 2022: Forsker: "Rusland er blevet et klassisk diktatur" (Bård Amundsen - videnskab.dk)

[Forsker: »Rusland er blevet et klassisk diktatur« \(videnskab.dk\)](#)

02. Marts 2022: Diktaturforsker: Vi bør ikke tale om Rusland som et land som Norge (Bård Amundsen - videnskab.dk)

[Diktaturforsker: Vi bør ikke tale om Rusland, som om det er et land som Norge \(videnskab.dk\)](#)

27. Februar 2022: Er international lovgivning magtesløs overfor russisk aggression i Ukraine? (Douglas Guilfoyle - videnskab.dk)

[Er international lovgivning magtesløs over for russisk aggression i Ukraine? \(videnskab.dk\)](#)

Diverse Youtube TV-dokumentarer om Rusland

15. September 2021: How democratic are Russian elections (BBC News)
[How democratic are Russian elections? - BBC News - YouTube \(7:19\)](#)

11. November 2021: Russia: how Putin is silencing his opponents (The Economist)
[Russia: how Putin is silencing his opponents - YouTube \(15:39\)](#)

11. Juli 2022: "Putins oldest enemy" has advice for Western leaders (CBC News: The National)
[Putin's oldest enemy' has advice for Western leaders \(9:06\)](#)

12. September 2022: "Losing on patriotism: Why Putin fears the ultranationalists" (Anders Puck Nielsen, militærforsker)
[Losing on patriotism: Why Putin fears the ultranationalists \(10:15\)](#)

	<p><i>Fokus på stormagten Kina</i></p> <p>DR TV-dokumentar om Kina 15. August 2022: https://www.dr.dk/drtv/se/explainer_-hvorfors-er-taiwan-saa-vigtig-for-kina-og-usa_329776 (10:26)</p>
Omfang	5 lektioner pr uge i uge 33-38
Særlige fokus-punkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>Særlige fokuspunkter:</p> <ul style="list-style-type: none">- Anvende og kombinere viden og kundskaber om sociologi, økonomi, politik og teknologisk udvikling til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå- Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet samt enkle teorier til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemstillinger- Ukrainekrigen (Rusland vs Ukraine/vesten)- Taiwankonflikten (Kina vs Taiwan/vesten)- Magtbegreber og demokratiopfattelser- Politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng, herunder de politiske systemer i Danmark og EU- Uddybet: politiske beslutninger i DK, EU, USA, Rusland og Kina- Globaliseringens og EU's betydning for den økonomiske udvikling i Danmark, herunder konkurrenceevne og erhvervsstruktur- Økonomisk vækst og teknologisk udvikling- Demonstrere viden om fagets identitet og metoder (herunder komparativ, kvalitativ og kvantitativ metode)
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/gruppearbejde

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2 / Tema 2	Folketingsvalg 2022
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>SamfNU B, Systeme (ibog), Kap. 3. Politiske partier og ideologier https://samfnub.systeme.dk/?id=131</p> <p>Politikkens kernestof, Forlaget Columbus (ibog) Kap. 4. Fordelingspolitik og værdipolitik https://politikenskernestof.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=142 Kap. 6. Partiernes adfærd https://politikenskernestof.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=140 Kap. 8. Medier og politik https://politikenskernestof.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=138 Kap. 9. Magt https://politikenskernestof.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=137 Kap. 11. Demokrati https://politikenskernestof.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=161 Kap. 13.1. Den parlamentariske styringskæde https://politikenskernestof.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=155</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Opstart på valgkampen på Rybners: TV2 den 13. oktober - Valg 2022: Nedtakt med Mogensen og Kristiansen (39 min.) - ikke længere tilgængelig</p> <p>Opsamling efter efterårsferien: TV2 den 22. oktober - Valg 2022: Kampen om de afgørende stemmer (56 min.) - ikke længere tilgængelig</p> <p>Opsamling efter valget: TV2 den 8. november - Tirsdagsanalysen: Er Venstre fristet til at gå i regering? (30 min.) Tirsdagsanalysen: Er Venstre fristet til at gå i regering? (tv2.dk)</p> <p>Go' morgen Danmark på TV2 - Partierne har storsatset på sociale medier (9:50 min.) - ikke længere tilgængelig</p> <p>Valgresultater fra dr.dk https://www.dr.dk/nyheder/politik/folketingsvalg/resultater</p> <p>Fire mulige udfald og en joker - fra tv2.dk https://nyheder.tv2.dk/politik/2022-11-04-nu-starter-forhandlingerne-om-ny-regering-her-er-fire-mulige-udfald-og-en-joker</p> <p>Opsamling efter regeringsdannelsen: TV2 den 16. december 2022 - Besserwisserne: Flere overraskelser i SVM-regeringen (30 min.) Besserwisserne: Flere overraskelser i SVM-regeringen (tv2.dk)</p>

Omfang	5 lektioner pr uge i uge 41 + 43-46 + 51 2022
Særlige fokus-punkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>Særlige fokuspunkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anvende og kombinere viden og kundskaber om sociologi, økonomi, politik og teknologisk udvikling til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå - Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet samt enkle teorier til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemstillinger - Politiske ideologier, skillelinjer og partiadfærd - Rød vs. Blå blok og Lars Løkkes nye parti Moderaterne - Værdi- og fordelingspolitik og hvor nye partier opstår (fx Danmarksdemokraterne) - Partiadfærd (Molin, Strøm og Downs) - Politisk meningsdannelse og medier, herunder adfærd på de sociale medier - Magtbegreber og demokratiopfattelser - Mette Frederiksen, Mink-sagen og folketingsvalget - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder (herunder komparativ, kvalitativ og kvantitativ metode)
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/FT valgdebat på Rybners/ virtuelle arbejdsformer/ anvendelse af fagprogrammer/gruppearbejde

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3 / Tema 3	Migration og integration
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Samfundsfag C, Systime (ibog) https://samfundsfag-c.systeme.dk/?id=1385 (Kap. 9.1. National kultur, kap. 9.2. Subkulturer, kap. 9.4. Kulturmøder)</p> <p>“Migration - en verden i bevægelse”, Niels Boel, Columbus, 2016 (pdf) - S. 10 - 29 (Del 1 - Hvem er migranten) - S. 36 - 67 (Del 2 - Hvorfor migration) - S. 103 - 107 (Del 3 - Betingelser for vellykket integration)</p> <p>SamfNU B, Systime (ibog) https://samfnub.systeme.dk/?id=296 (Kap. 2.4. Mono- og multikultur)</p> <p>”Nationer og nationalisme - perspektiver på national identitet”, Kristian Iversen, Columbus, 2017, s. 11-22 (pdf)</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Danmark (klassisk “hård” dansk nationalistisk tilgang):</p> <p>21.11.2021: Sådan bliver man dansk statsborger (DR Explainer) https://www.dr.dk/drtv/se/explainer_-saadan-bliver-man-dansk-statsborger_284114 (7:30)</p> <p>24.11.2016: Ali og hans brødre (DR1 Dokumentar) Ali og hans brødre - mitCFU.DK (58:14 min.)</p> <p>Sverige (EU-land med traditionelt mere liberal / humanistisk global tilgang):</p> <p>17.04.2018: What is the link between immigration and crime in Sweden (BBC Newsnight) What is the link between immigration and crime in Sweden? - BBC Newsnight (11:39)</p> <p>15.09.2022: Far-Right Sweden Democrats poised to play huge part in Sweden’s next government (DW News) Far-Right Sweden Democrats poised to play huge part in Sweden's next government DW News (6:55)</p> <p>Qatar (grundet VM i fodbold 2022, herunder fokus på migrantarbejdere):</p> <p>23.05.2021: FIFA World Cup worker deaths: Is Qatar good on its promise to change (DW News) FIFA World Cup worker deaths: Is Qatar making good on its promise to change? Business Beyond (15.:37)</p> <p>18.10.2021: Sådan har tusindvis af migrantarbejdere mistet livet i Qatar (DR P3 Essensen) Sådan har tusindvis af migrantarbejdere mistet livet i Qatar (6:13)</p>

Omfang	5 lektioner pr uge i uge 38-40 + 47-49 2022
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>Særlige fokuspunkter:</p> <ul style="list-style-type: none">- Anvende og kombinere viden og kundskaber om sociologi, økonomi, politik og teknologisk udvikling til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå- Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet samt enkle teorier til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemstillinger- Undersøge og dokumentere et politikområde, herunder betydningen af EU og globale forhold- Kulturelle mønstre via fx integrationsstrategier, subkultur, etnisk versus borger-nationalisme (mono- /multikulturalisme)- Påvise faglige sammenhænge og udviklingstendenser ved hjælp af tabeller, diagrammer og enkle modeller og egne beregninger og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler- Formidle faglige sammenhænge på en struktureret og nuanceret måde på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets terminologi- På et fagligt grundlag argumentere sammenhængende og nuanceret for egne synspunkter og indgå i en faglig dialog
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/gruppearbejde/ projektarbejdsform/skriftligt arbejde

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 4 / Tema 4	Kriminalitet DK vs USA
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Samfundsfag C, Systime, kap. 5 - kun underpunkter: https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1328 (hvad er kriminalitet?) https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1327 (teorier om kriminalitet)</p> <p>Fra Danmarks Domstole - En historie om det danske retssystem https://www.youtube.com/channel/UC2qJh0JvdBXL0vDv3qtb3KA</p> <p>Forbrydelse & Straf (Undervisningsministeriet og Dreyers Fond) https://www.forbrydelseogstraf.dk (Straffens udvikling, straffens formål, straf i dag, udfordringer og alternativer)</p> <p>Fra drengestreger til bandekrig - Perspektiver på kriminalitet, Victor Bjørnstrup m.fl., Colombus 2018 Tema 1 (Kriminalitet) + Tema 4 (Stat og ret) Kap. 1 - Hvad er kriminalitet? Kap. 2 - Hvorfor bliver man kriminel? Kap. 6 - Hvordan fungerer retssystemet? Kap. 7 - Hvorfor straffer staten kriminelle?</p> <p>Sociologi, Systime (Ibog) https://sociologi.systime.dk/?id=140 (Kap. 11 Pierre Bordieu om social ulighed)</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Kristeligt Dagblad, Christian Birk, 25.01.2019 Danskernes retsfølelse afhænger af forbrydelsen https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/danskernes-retsfoelelse-afhaenger-af-forbrydelsen</p> <p>Kristeligt Dagblad, Britta Søndergaard, 12.03.2019 Ny undersøgelse sår tvivl og kriminalitet blandt indvandrere https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/rapport-tal-indvandrerkriminalitet-overser-sociale-forskelle</p> <p>Rockwoolfondens Forskningsenhed, 16.03.2021 I både Danmark og USA er social arv med til at forme livet https://www.rockwoolfonden.dk/artikler/i-baade-danmark-og-usa-er-social-arv-med-til-at-forme-hele-livet/</p> <p>Hvorfor vil USA efterligne Danmark? (DR3 Essensen) https://www.youtube.com/watch?v=uLYx6bYUIHQ</p> <p>Færre fængselsfanger i USA (Verdens Bedste Nyheder, 30.08.2021) https://verdensbedstenyheder.dk/nyheder/faerre-faengselsfanger-i-de-forenede-stater/</p>

Omfang	5 lektioner pr uge i uge 50-51 2022 + uge 1-6 + 8 2023
Særlige fokus-punkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>Særlige fokuspunkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anvende og kombinere viden og kundskaber om sociologi, økonomi, politik og teknologisk udvikling til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå - Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet samt enkle teorier til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemstillinger - Kriminalitet og retssystemer (herunder ekspert oplæg udefra) <p>Social arv og social mobilitet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturelle mønstre via fx integrationsstrategier og subkultur - Social differentiering via Pierre Bordieus teori om habitus og kapitalformer - Sammenhænge mellem teknologisk udvikling og samfundsudvikling, herunder udvikling i sociale mønstre og kommunikation - Formulere faglige problemstillinger og indsamle, kritisk vurdere og bearbejde dansk og fremmedsproget materiale, herunder statistisk materiale, til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere - Anvendelse af komparativ, kvalitativ og kvantitativ metode - Påvise faglige sammenhænge og udviklingstendenser ved hjælp af tabeller, diagrammer og enkle modeller og egne beregninger og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler - Formidle faglige sammenhænge på en struktureret og nuanceret måde på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets terminologi - På et fagligt grundlag argumentere sammenhængende og nuanceret for egne synspunkter og indgå i en faglig dialog
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/foredrag ved advokat og strafferetsekspert Claus Bonnez/ virtuelle arbejdsformer/gruppearbejde/projektarbejdsform/skriftligt arbejde

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 5 / Tema 5	Energikrise, økonomi og bæredygtighed
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Klima og bæredygtighed - i samfundsfagsfagligt perspektiv (Ibog) Morten Hasselbalch og Michael Helt Knudsen, Columbus 2021</p> <p>- Kap. 1: Den antropocæne tidsalder: Mennesket forandrer klimaet https://xn--klimaogbredygtighed-sxb.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=130</p> <p>- Kap. 4: Fra vækstøkonomi til balanceøkonomi (dog ikke kap. 4.4. og 4.5) https://xn--klimaogbredygtighed-sxb.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=155</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>DR Explainer den 4. april 2020: Har klimaet det bedre nu? https://www.dr.dk/drtvse/explainer-har-klimaet-det-bedre-nu-179126</p> <p>DR Explainer den 18. februar 2022: Hvorfor bliver det dyrere for dig https://www.dr.dk/drtv/se/explainer-hvorfor-bliver-det-dyrere-for-dig-301441</p> <p>DR Indland den 26. september 2020: Energikrise: Hvorfor stiger priserne så voldsomt Hvorfor stiger elpriserne så voldsomt? Indland DR</p> <p>Altinget.dk - Lasse Sjøbeck Jørgensen, den 4. oktober 2022 Ny debat: Hvordan skal Danmark klare sig gennem energikrisen? https://www.alinget.dk/artikel/ny-debat-hvordan-skal-danmark-klare-sig-gennem-energikrisen</p> <p>Morgenavisen Jyllands-Posten – Lasse From, den 1. januar 2023 Lomborg i heftig kritik af klimadebat som han påstår er fyldt med humbug og hykleri (pdf)</p> <p>Morgenavisen Jyllands-Posten – Lasse From, den 1. januar 2023 Klimaforsker: Lomborg har fat i noget, men har ikke ret i alt (pdf)</p> <p>Elevernes selvfundne materiale til synopsis prøveeksamen</p>
Omfang	5 lektioner pr uge i uge 10-13 + 15 2023

Særlige fokus- punkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>Særlige fokuspunkter:</p> <ul style="list-style-type: none">- Anvende og kombinere viden og kundskaber om sociologi, økonomi, politik og teknologisk udvikling til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå- Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet samt enkle teorier til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemstillinger- Økonomisk vækst, teknologisk udvikling, bæredygtig udvikling og velfærd- Det økonomiske kredsløb, økonomiske mål og økonomiske styringsinstrumenter, herunder miljø- og energipolitiske virkemidler- Undersøge og dokumentere et politikområde, herunder betydningen af EU og globale forhold- Undersøge konkrete økonomiske prioriteringsproblemer i Danmark og EU og diskutere løsninger herpå- Undersøge og vurdere samspillet mellem den teknologiske og samfundsmæssige udvikling- Påvise faglige sammenhænge og udviklingstendenser ved hjælp af tabeller, diagrammer og enkle modeller og egne beregninger og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler- Formidle faglige sammenhænge på en struktureret og nuanceret måde på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets terminologi- På et fagligt grundlag argumentere sammenhængende og nuanceret for egne synspunkter og indgå i en faglig dialog
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/gruppearbejde/prøveeksamen

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 6	Opsamling - repetition
Indhold	<p>På bagkant af synops prøveeksamen bruges de sidste uger af undervisningen til at repetere og samle op på alt det gennemgåede kernestof og supplerende stof. Og ikke mindst forberede sig til en evt. mundtlig synopseksamen.</p> <p>TV2 Business Class: Skal vi frygte en ny finanskriser: https://play.tv2.dk/afspil/4dc910d3-9424-4986-8f05-e982409c449c (29 min.) (interview med den nye nationalbankdirektør Christian Kettel Thomsen)</p>
Omfang	Uge 16-19 (fratrasket bededag samt 2 års teknologiuge og 3 års teknikfagsuge)
Særlige fokus-punkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>- jf. alle særlige fokuspunkter Tema 1 - 5</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/gruppearbejde/repetition

[Retur til forside](#)